

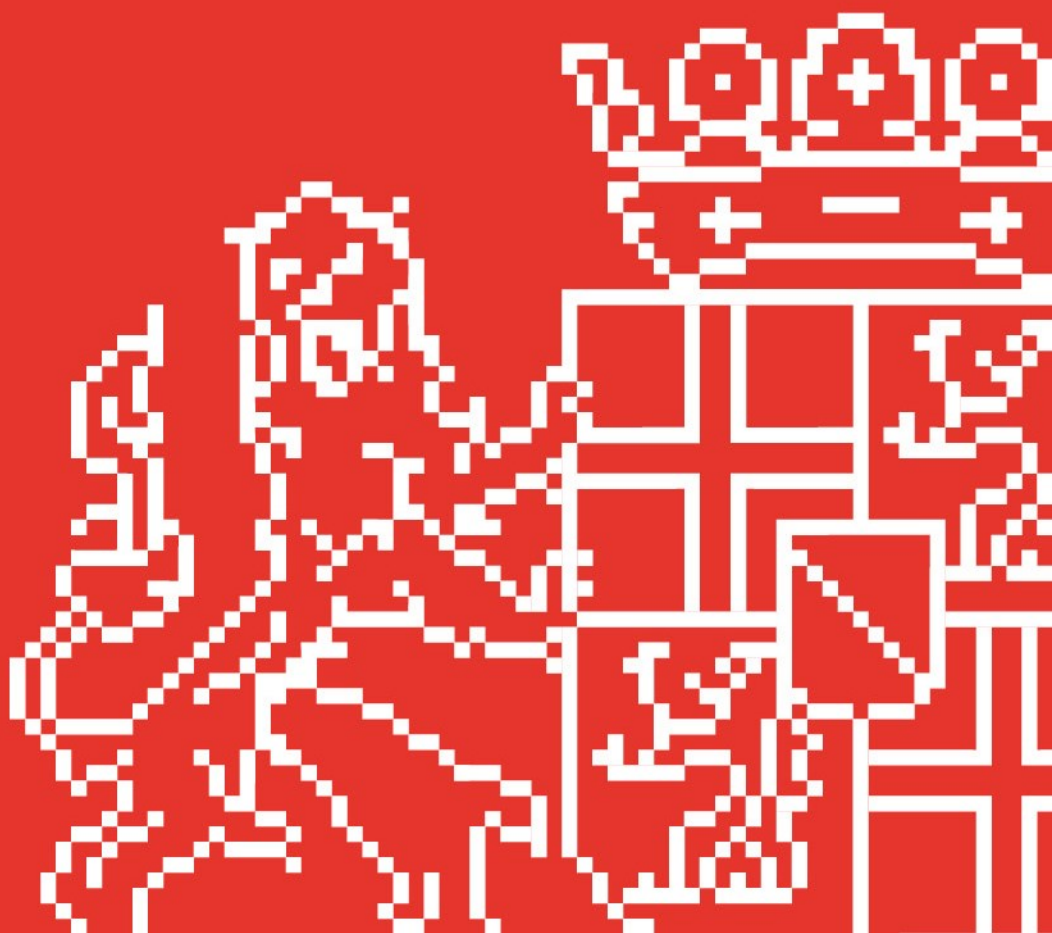


NOTA KAPITAALGOEDEREN BEDRIJFSVOERING 2022

Publicatiedatum

Status Openbaar

Documentnummer UTSP-1817509148-107



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel van de Nota Kapitaalgoederen Bedrijfsvoering	3
1.3 Afbakening van de Nota Kapitaalgoederen Bedrijfsvoering	4
2 Kaders en beleid	5
2.1 Nota investeren	5
2.2 Huisvestingsbeleid.....	5
2.3 ICT beleid	5
3 Ontwikkelingen	6
3.1 Duurzaamheid.....	6
3.2 Huisvesting	6
3.2.1 Vastgoedstrategie.....	6
3.2.2 Verduurzaming provinciaal vastgoed	6
3.2.3 Ontwikkelingen per gebouw	7
3.3 ICT en digitale dienstverlening	8
4 Normeringen (beheer en onderhoud).....	9
4.1 Kwaliteitsniveaus	9
4.1.1 Huisvesting	9
4.1.2 ICT	9
4.2 Normkosten onderhoud.....	9
4.2.1 Huisvesting	9
4.2.2 ICT	9
Bijlage: Begrippenlijst.....	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2018 is de laatste Nota Kapitaalgoederen Bedrijfsvoering vastgesteld. Looptijd van deze nota is vier jaar. Deze nota is de actualisatie van de nota uit 2018 en heeft een looptijd van 2022 t/m 2026.

In het onderstaande schema wordt de relatie tussen de nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering en andere provinciale nota's en de planning & control cyclus (verder: P&C cyclus) weergegeven.

1.2 Doel van de Nota Kapitaalgoederen Bedrijfsvoering

Op wettelijk niveau is de Provinciewet de basis voor deze nota. De Provinciewet wordt uitgewerkt respectievelijk in de Financiële verordening/Verordening Interne zaken en de Nota investeren, waarderen en exploiteren. Deze laatste nota legt de voor de provincie uniforme spelregels rondom investeren en activeren/waarderen vast. De nota Investeren, waarderen en exploiteren is in mei 2022 (PS2022FAC03) door Provinciale Staten vastgesteld. De nota's kapitaalgoederen Mobiliteit en Bedrijfsvoering bouwen voort op de hierin vastgelegde financiële kaders. Op hun beurt vormen zij de basis voor respectievelijk de Meerjaren Investeringsplannen (MIP) en Meerjaren onderhoud plannen (MOP) Mobiliteit en Bedrijfsvoering.

Het MIP en het MOP worden jaarlijks geactualiseerd. Het MIP heeft vaak majeure financiële gevolgen en legt een meerjarig structureel beslag op de aanwezige middelen. Om die reden wordt een geactualiseerd MIP bijgevoegd en vastgesteld bij de Kadernota. Daarmee wordt Provinciale Staten in staat gesteld om bij de afweging van de voorstellen die in de Kadernota worden gedaan ook de meerjarige effecten vanuit het MIP te betrekken. In aanloop naar de Programmabegroting vindt, daar waar nodig, opnieuw een actualisatie plaats van de in het MIP opgenomen investeringsvoorstellen. Het MOP wordt opgenomen in de exploitatie van de begroting.

Verdere ontwikkelingen naast het MIP en het MOP met betrekking tot de in de nota's Kapitaalgoederen Mobiliteit en Bedrijfsvoering beschreven kapitaalgoederen worden jaarlijks geactualiseerd en gemonitord via de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen in programmabegroting en de jaarstukken.

In schema samengevat:



De Nota Kapitaalgoederen Bedrijfsvoering legt het beleidsmatige kader voor de onderdelen huisvesting en ICT vast op basis waarvan het Meerjaren Investeringsplan Bedrijfsvoering (MIPB) en het Meerjaren onderhoudsplan Bedrijfsvoering (MOPB) voor de kapitaalgoederen huisvesting worden opgesteld en uitgevoerd¹.

1.3 Afbakening van de Nota Kapitaalgoederen Bedrijfsvoering

De kapitaalgoederen beschreven in deze nota zijn ondersteunende middelen aan het primaire proces van de provincie. Het gaat om de kapitaalgoederen ten behoeve van de bedrijfsvoering van de gehele provinciale organisatie. Dit betreft de volgende kapitaalgoederen:

- Het Huis voor de Provincie;
- Paushuize;
- De gebouwen, gebouwinstallaties, kantoren en bijbehorende gronden van:
 - De steunpunten De Meern en Huis ter Heide
 - Tramremise
 - Busremise
- De ICT, waaronder vallend de netwerk- en (thuis)werkplekapparatuur, hard- en software, die nodig is voor de bedrijfsvoering en het dataverkeer in het Huis voor de provincie;
- De ICT netwerk- en werkplek apparatuur op de locaties Paushuize, de steunpunten De Meern;
- De Audio Visuele middelen voor de Statenzaal, Commissiekamer en de vergaderzalen inclusief alle apparatuur en besturing welke aan de ICT is overgedragen. Dit exclusief de bouwkundige en meubilaire aanpassingen;
- Meubilair ten behoeve van de thuiswerkplekken.

Onder de Nota kapitaalgoederen valt niet het dagelijkse vaste onderhoud en de verwervingskosten voor de mobiele telefonie. Deze zijn een onderdeel van de (meerjaren)begroting van de provincie. De hier niet genoemde onderdelen van de steunpunten De Meern en Huis ter Heide, de Tramremise en Busremise vallen onder de werking van de Nota Kapitaalgoederen Mobiliteit.

De dienstauto's GS maken onderdeel uit van het begrotingsprogramma 9: Bestuur. Voor de deelauto's zijn leasecontracten afgesloten ten laste van de exploitatie.

¹ Onder de ICT kapitaalgoederen hangt geen MOP. Onderhoud en vervanging loopt via de exploitatie begroting. Op basis daarvan wordt het MIP voor ICT gevuld. Verder geldt dat implementatiekosten van software alleen als investering worden beschouwd als het een eigen actief betreft of indien er sprake is van licenties voor onbepaalde duur. In andere gevallen, zoals bij Software-as-a-Service-oplossingen, worden implementatiekosten jaarlijks in de exploitatie begroot en verantwoord.

2 Kaders en beleid

2.1 Nota investeren

De nota investeren, waarderen en exploiteren is in mei 2022 vastgesteld. Met deze nota leggen Provinciale Staten het kader en de uitgangspunten vast over de wijze waarop met investeringen in vaste activa en bijbehorende afschrijvingen wordt omgegaan. De Nota Kapitaalgoederen Bedrijfsvoering 2022 volgt deze nota.

2.2 Huisvestingsbeleid

Tot 2022 heeft de provincie ervoor gekozen om geen algemeen beleid op te stellen ten aanzien van vastgoedbeheer. Op basis van de scan per gebouw voor het project verduurzaming provinciaal vastgoed, zijn voor een aantal panden vragen gerezen met betrekking tot functionaliteit en de daaraan gerelateerde kosten. Het gaat om: Huis voor de provincie, Paushuize en De Meern. Hiermee wordt een eerste stap gedaan op de weg naar een integraal vastgoedbeleid en verdere professionalisering van het omgaan met vastgoed door de provincie Utrecht. Zie verder hoofdstuk 3.1 Ontwikkelingen Huisvesting.

2.3 ICT beleid

Tot op heden is er geen overkoepelend beleid vastgesteld ten aanzien van de ICT.

Wel is er een beleidsnota en een gedragscode die op onderdelen de basis zijn voor de uitvoering:

- “Beleid informatieveiligheid Provincie Utrecht 2020-2022”, vastgesteld op 16 maart 2020;
- Gedragscode: “Bruikleeninstructie”, voor het veilig gebruik van in bruikleen gegeven provincie apparatuur en software.

3 Ontwikkelingen

3.1 Duurzaamheid

Klimaat en andere duurzaamheidsonderwerpen zoals circulariteit worden steeds belangrijker. Voorbeeld daarvan is het programma circulair en het in opstart zijnde programma klimaat. In de komende jaren wordt dit verder uitgebouwd. Hoe dat precies van invloed gaat zijn is nog niet duidelijk, dat het zo is wel. Ondergrens is daarbij de gedachte fit-for-55 (55% CO2 reductie in 2030). Belangrijke onderwerpen zullen zijn: reductie van het energiegebruik, circulair en het gebruiken van de eigen assets voor de opwek van energie.

3.2 Huisvesting

3.2.1 Vastgoedstrategie

In de afgelopen jaren is ervoor gekozen om het gebruik en de inzet per gebouw te continueren. De benodigde investering in duurzaamheid en de lessen van corona periode zijn de aanleiding geweest voor het opstellen van een vastgoedstrategie voor het Huis voor de provincie. Met een Statenbrief (PS2022BEM51) is Provinciale Staten hierover geïnformeerd. Belangrijkste conclusie en uitgangspunt is dat het huidige Huis voor de provincie het hoofdkwartier blijft en dat de provincie bewust moet zijn van zijn rol als vastgoedbeheerder en daarmee als verhuurder en dat er een investering gevraagd wordt op verduurzaming en hybride werken. De vastgoedstrategie moet nog worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Ook voor Paushuizen en De Meern wordt onderzocht of de huidige functie gecontinueerd moet worden.

3.2.2 Verduurzaming provinciaal vastgoed

Met het programma Verduurzaming provinciaal vastgoed richt de provincie zich op het energieneutraal maken van haar panden in uiterlijk 2035. Het programmateam gebruikt zelf 2030 als horizon. Energieneutraal wil zeggen dat het doel is op portefeuilleniveau een '0-op-de-meter'-situatie te bereiken waarbij evenveel energie (duurzaam) wordt opgewekt als wordt verbruikt. Dit doen we door eerst te besparen en het verwachte gebruik op langere termijn te bepalen, om vervolgens de opwekcapaciteit per locatie daaraan te relateren. Toekomstige ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld het gebouwgebruik en de gebiedsontwikkeling van Rijnsweerd zijn bepalende factoren. Afgeleid van het hoofddoel energieneutraliteit / CO2-neutraliteit wordt binnen het programma gewerkt aan het verduurzamen van de meerjarenonderhoudsprognoses (MOP) en meerjareninvesteringsplannen (MIP) om te komen tot een (volledig) circulaire vastgoedportefeuille.

Accent op besparing

Aan de Energielabel C-verplichting voor kantoren is in juli 2020 voldaan. In 2030 moet naar verwachting energielabel A zijn bereikt. De provincie combineert hiertoe kortetermijnmaatregelen voor het besparen van energie en grondstoffen en het verminderen van onze CO2-uitstoot met maatregelen om energie op te wekken en grondstoffen opnieuw in te zetten op de middellange / langere termijn. Voor de eerste categorie gebruikt ze de erkende maatregelenlijst energiebesparing (EML) van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Voor de tweede categorie wordt vanaf de zomer van 2022 gewerkt aan business cases die moeten leiden tot energieneutraliteit. De fasering is als volgt:

-

2022-2026

- Reductie van de energiebehoefte per pand / doorvoeren van energiebesparende maatregelen (loopt reeds);
- Introductie van een circulariteitssysteem voor vastgoed / opstellen van een circulair MJIP en MJOP. Om hiermee te gaan oefenen zal een pilot van start gaan op Huis ter Heide;
- Terugdringen van het gebruik van niet-hernieuwbare grondstoffen / materialen, introductie van hernieuwbare grondstoffen / materialen (introductie van: biobased bouwen, demontabel maken van materialen, etc.) – op te nemen in de MJOP's;
- Klimaatadaptatief en biodivers maken van de provinciale terreinen, natuurinclusief maken van de gebouwen.

Accent op opwekking

De fasering hiervan is als volgt:

2022-2023: onderzoeks- en startfase

In 2020 zijn door het adviesbureau DVT energiescans opgesteld voor alle panden. Deze vormden de basis voor de blauwdruk voor het energieneutraal maken van de provinciale panden: het rapport Van Utrecht naar Parijs dat in 2021 aan Provinciale Staten is gepresenteerd. Hierin worden denkrichtingen gepresenteerd voor het energieneutraal maken van het Huis voor de provincie, en een reeks van concrete, doorgekende oplossingen voor de nevenlocaties. Een expertteam werkt in Q2 en Q3 van 2022 aan het uitwerken van de toekomstscenario's voor het energieneutraal maken van het Huis voor de provincie. Als duidelijk is welk scenario het meest levensvatbaar is, op grond van een deugdelijke business case, dan wordt dit omgewerkt tot een projectplan per pand, inclusief financieringsaanvraag, voor de eerstvolgende kadernota. Het resultaat van deze fase is een programmaplan met daarin:

- Een uitwerking van de scenario's voor het Huis voor de provincie uit het rapport Van Utrecht naar Parijs in business cases;
- Maatregelen gericht op: verder besparen, opwekken van energie, inkoop van duurzame energie;
- Een strategie voor het bereiken van energieneutraliteit (inclusief een visie op het gebruik van het pand, de toekomstbestendigheid en het lokaal opslaan of terug leveren aan het net).

2022-2040 uitvoeringsfase

- Het verder reduceren van de energiebehoefte;
- Het verder reduceren van het gebruik van nieuwe grondstoffen: 50% reductie in 2030;
- Uitvoering van de business case met de grootste potentie en het meeste effect.

Bij het opstellen van de 'maatregelenmix' wordt gekeken naar: innovatie en de voorbeeldfunctie van de PU, financierbaarheid, terugverdientijd, het rendement van de investeringen, de verwachte (technische) ontwikkeling in de tijd, de waardeontwikkeling van de provinciale gebouwen en ruimtelijke kwaliteit / impact op de organisatie en omgeving. Voorkomen moet worden dat geïnvesteerd wordt in technologie die op het punt staat verbeterd te worden. Gezocht zal moeten worden naar een balans tussen tempo en anticiperen op technologische en maatschappelijke ontwikkelingen.

Het resultaat van deze fase is een volledig energieneutrale vastgoedportefeuille van de provincie Utrecht.

3.2.3 Ontwikkelingen per gebouw

Huis voor de provincie: *Huis voor de provincie biedt maatschappelijke meerwaarde*

Voor het huis voor de provincie wordt gewerkt aan een vastgoedstrategie. Aanleiding hiervoor was op de eerste plaats de investering gekoppeld aan de noodzakelijk verduurzaming en het hybride werken en daarnaast de realisatie dat het hebben van een gebouw een asset is waarmee (beleids) doelen kunnen worden gefaciliteerd zoals het huisvesten van Oekraïense vluchtelingen en het stimuleren van dynamiek en kennisoverdracht door huurdersbeleid. Belangrijkste uitgangspunt van de vastgoedstrategie is: Zorg voor een integraal plan. Hierin worden de investeringen in het gebouw (verduurzaming, hybride werken, gezondheid), dynamiek en synergie in het pand uitgewerkt naar een strategie waarbij de kansen van de herontwikkeling van Rijnsweerd gebruikt worden. Deze kansen worden gebruikt om te gaan naar een duurzaam kantoorgebouw met een stimulerende rol in Rijnsweerd en die door de provincie wordt ingezet voor het realiseren en geven van het goede voorbeeld van haar eigen beleid.

Het is noodzakelijk dat het Huis voor de provincie verder wordt verduurzaamd. Hiervoor moet nog een definitief plan worden gemaakt. Basis hiervoor is al gelegd in het rapport "Van Utrecht naar Parijs".

Paushuize: *Monument van en voor de provincie*

Paushuize is één van de mooiste monumenten van Utrecht en in hoge mate verduurzaamd. Het heeft een representatieve functie voor de provincie Utrecht en wordt onder ander gebruik voor burgemeestersgesprekken.

De kansen voor nog verdere verduurzaming van het pand zijn beperkt. Paushuize is al eerder zo goed verduurzaamd dat het tot voor kort het meest duurzame monument was van Nederland.

Wegensteunpunten De Meern en Huis ter Heide: *Steunpunten voor onderhoud en strooien in Oost- en West Utrecht*

De Meern en Huis ter Heide hebben beide een belangrijke rol in het beheer van wegen en het strooien van zout in de winter. Waar voor Huis ter Heide geen vragen liggen zijn deze er mogelijk wel voor De Meern. Het pand voldoet, maar moet verduurzaamd worden en is eigenlijk te groot. De kosten voor beheer en onderhoud zijn te hoog in relatie tot de waarde van het pand en de huidige functie. Onderzocht wordt dan ook of de huidige functie gecontinueerd moet worden. Onderdeel van het uitwerken van de verduurzamingopgave voor dit gebouw is een analyse van de waarde, te verwachten kosten en de functionaliteit.

Tramremise en Busremise: *Functioneel en duurzaam*

Vanuit het oogpunt van vastgoed liggen er geen vragen voor beide panden. Beide zijn in de afgelopen jaren opgeleverd, relatief duurzaam en voldoen aan de huidige wensen met betrekking tot de functie.

3.3 ICT en digitale dienstverlening

De ICT kapitaalgoederen van de provincie bestaan uit :

- Laptops en tablets
- Beeldschermen
- Software

De provincie heeft ervoor gekozen dat het netwerk en de data niet langer in eigen beheer worden ontwikkeld en onderhouden maar als Managed Service in te kopen.

De mobiele telefoons worden niet als investering opgevoerd maar met een vervangingscyclus van drie jaar ten laste van de exploitatiebegroting gebracht.

Voor het onderhouden van de gegevensdragers Laptop en Tablets wordt middels de gedragscode "bruikleeninstructie" normen en gedrag opgelegd aan de medewerkers die, tezamen met de genomen veiligheidsmaatregelen, moeten leiden tot een veilig gebruik tijdens de economische levensduur van deze kapitaalgoederen.

Na het verstrijken van de economische levensduur en voordat de gegevensdrager aan derden wordt overgedragen worden deze volledig gewist in lijn met de veiligheidsrichtlijnen opgenomen in "Baseline informatiebeveiliging Overheid".

4 Normeringen (beheer en onderhoud)

4.1 Kwaliteitsniveaus

4.1.1 Huisvesting

Het onderhouden van de provinciale gebouwen is zodanig dat ze schoon, heel en veilig zijn en kunnen dienen ter realisatie van de functie die ze hebben. Hierbij is de eerste horizon de afschrijvingstermijn zoals deze is bepaald bij aanschaf/bouw of op een later moment is bijgesteld. Hierdoor wordt kapitaalvernietiging voorkomen. Indien een gebouw in gebruik blijft na de oorspronkelijk bepaalde afschrijvingstermijn wordt het onderhoud op hetzelfde niveau gecontinueerd. Er wordt dus uitgegaan van duurzame instandhouding.

Bij een terugverdientijd van < 25 jaar wordt uitgegaan van klimaat neutrale investeringen en onderhoud. Bij een terugverdientijd > 25 jaar zal de keuze hiervoor alleen kunnen met instemming van PS. Aan de Energielabel C-verplichting voor kantoren is in juli 2020 voldaan. In 2030 moet naar verwachting energielabel A zijn bereikt.

4.1.2 ICT

Als normenkader hanteert de provincie Utrecht de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Daar waar de BIO nog niet geïmplementeerd is, wordt deze geïmplementeerd zodra dit opportuun is.

Bij ICT wordt uitgegaan van een bedrijfszekerheid van 99%. Dat wil zeggen dat er op jaarbasis maximaal een verlies is van 1,5 uur door het niet functioneren van ICT. Onderhoud wordt uitgevoerd buiten kantooruren. Bij gebruik van software heeft de medewerk(st)er geen hinder van wachttijden tussen verschillende handelingen. E.e.a. is nader uitgewerkt in het Beleid informatieveiligheid Provincie Utrecht 2020-2022.

4.2 Normkosten onderhoud

4.2.1 Huisvesting

In 2021 is het meerjaren onderhoudsplan Bedrijfsvoering (MOPB) opgesteld met een looptijd van 15 jaar. Dit MOPB en de daaruitvolgende consequenties voor het meerjaren investeringsplan Bedrijfsvoering (MIPB) worden jaarlijks geactualiseerd in de Planning & Control Cyclus.

Het MOPB is opgesteld voor de volgende aspecten:

- compleetheit van bouwkundige en installatietechnische onderdelen
- technische levensduur van onderdelen
- eenheden en prijspiegels onderhoudskosten, gedifferentieerd naar:
 - correctief onderhoud
 - preventief onderhoud
 - vervangend onderhoud

De provinciale gebouwen worden, sober en doelmatig onderhouden. Concreet betekent dit dat gebouw- en installatiedelen, conform de NEN 2767 tot nu toe in conditiestaat 3 zijn en worden gehouden. Dit uitgangspunt is ook de basis voor zowel het MIPB als ook het MOPB aangevuld met maatregelen voor duurzaamheid.

4.2.2 ICT

Indien het bedrijfseconomisch niet verantwoord is om nog langer onderhoud te plegen, wordt de onderliggende investering versneld afgeschreven en in het MIPB naar voren gehaald. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op deze bedrijfseconomische levensduur. Het onderhoud van de ICT middelen maakt onderdeel uit van de programmabegroting. Voor het softwarematige onderhoud wordt gebruik gemaakt van de updates van leveranciers en contracten (SLA's) met leveranciers.

Bijlage: Begrippenlijst

Business-case	Een document over een voorgenomen investeringsbeslissing. Het bevat een feitelijke beredening of een project voldoende waarde toevoegt aan de organisatie binnen gestelde criteria.
Device	Letterlijk: apparaat; in context van deze nota gaat het bijvoorbeeld om een laptop, beeldscherm of tablet
Kapitaalgoederen	Zie investeringen
Kapitaalvernietiging	Het uit gebruik moeten nemen van investeringsgoederen, terwijl deze nog niet zijn afgeschreven zoals bij aanschaf is vastgesteld.
Ondersteunend proces	Processen die ondersteunend zijn aan het primaire proces
Primair proces	Processen die direct verbonden zijn met het voortbrengen van de diensten en producten van de provincie
Managed services	het overhevelen van enkele bedrijfsprocessen naar een externe partij met als doel een hogere efficiëntie of lagere kosten.
Variabel onderhoud	Onderhoud dat noodzakelijk is om het investeringsgoed te laten functioneren zoals vastgelegd is in de nota kapitaalgoederen en veelal ingrijpend van aard is en dat op een (groot) deel van het investeringsgoed wordt uitgevoerd. Dit onderhoud heeft een onderhoudscyclus van twee jaar of langer en een niet jaarlijks gelijk volume in euro's
Bedrijfsvoeringsapplicaties	Software applicaties die noodzakelijk zijn in de ondersteunende processen van de bedrijfsvoering